

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ::::: popust. :::::
„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Roroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Ruske izgube.

Rusi v bojih z Nemci izgubili dosedaj najmanj 150.000 mož. — Rusi se umikajo izpred Krakova. — Rusi pri Limanowi (jugoizhodno od Krakova) tepeni. — Przemysl dela izpade. — V Karpatih naši zavzeli Novi Sandec, Grybow, Gorlice, Zmigrod. — Pri Lowiczu še bitka ni končana. — Nemci na novo ujeli 11.000 Rusov in 43 strojnih pušk. — Belgrajsko prebivalstvo se vrača. — Naš zrakoplov meče na Cetinje in Lovčen bombe. — Francija se približuje sv. Očetu. — Sv. Oče za premirje.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 13. decembra.

Kolosalne so dosedanje izgube Rusov na Poljskem. Nemški generalni štab jih cení na najmanj 150 tisoč mož. Takih izgub tudi najmočnejša država, ne more zdržati! Sploh se zdi, da bodo razmere na ruskem bojišču najprej dozorele. Dosedanji razvoj vojske ne zadovoljuje niti ruske armade, niti ruske javnosti. Saj ni nobenega jasnega uspeha. Ruski vojak se za to bori sicer dalje, kakor car želi in zapoveduje, vendar brez navdušenja, mirno udan v bridko usodo in vedno pripravljen, se dati ujeti, kadarkoli se za to nudi ugodna priložnost. Ruska javnost pa je začela postajati naravnost nezadovoljna. Vrh tega so tajne zveze, ki zasledujejo preobrazbo Rusije deloma v svetovnonazornem oziru, deloma v narodnostnem. Seveda, če pravimo, da bodo razmere na ruskem bojišču najprej dozorele, nas nihče ne sme krivo razumeti, kakor da bi mislili na dozoretev že prihodnjih 14 dni ali prihodnji mesec. Le to je gotovo, da Rusija izmed vseh velesil kaže prva, da so ji začele prvotne moči pojemati.

Zadnje dni so se vršili na celi bojni črti napadi in protinapadi. Tako pri Lowiczu in ob Miazgi na severnem Rusko-Poljskem, pri Piotrkowu in Nowo-Radomsku na južnem Rusko-Poljskem, v Galiciji na črti Nizpolomice—Tymbark ter slednjič v Karpatih. Na nobeni točki se Rusi ne morejo ponašati z kakimi uspehi.

Ruske izgube 150.000 mož.

Iz nemškega glavnega stana se poroča:

Rusi so Lodz na tihem in neopaženo po noči izpraznili in sicer brez boja. Izpraznjenje Lodza je bil nasledek prejšnjih tridnevnih bojov. Rusi so imeli v teh borbah izredno velike izgube, katere jim je posebno prizadajala nemška težka artilerija. Zapuščeni ruski okopi so bili z mrtvimi Rusi popolnoma prenapolnjeni. Še v nobeni bitki na izhodu ni nemška armada korakala čez toliko ruskih mrličev, kakor v bitki pri Lodzu, Lowiczu in posebno med mestom Pabianice in reko Vislo. Čeravno so bili Nemci napadalci, so vendar bile nemške izgube mnogo manjše, kot izgube Rusov. Na nemški strani je v primeri z ruskimi izgubami razmeroma mnogo manj mrličev kakor na ruski strani. Tako je na primer v bojih, ko se je nemški 25. rezervni zbor prebil skozi ruski obroč, padlo samo 120 Nemcev, gotovo izredno majhno število. V kakih razmerah je bil v bitki pri Lodzu sovražnik, je jasno razvidno iz tega, da se je samo na višini južno od mesta Lutomiński (zahodno od Lodza) našlo 887 mrtvih Rusov, katere so Nemci po bitki zagreblili. Tudi skupne ruske izgube se lahko kakor v poprejšnjih bitkah, dokaj zanesljivo precejajo. Izgube ruske armade znašajo v bitkah na Poljskem z ujetimi 80.000 Rusi vred, katere se je že po železnici odposlalo v Nemčijo, najmanj 150.000 mož.

Dosedanje izgube Rusov.

Sofija, dne 12. decembra.

Vojaški svetovalec sofijskega lista „Dnevnik“ izvaja, da je izgubila Rusija proti Nemčiji in Avstriji dosedaj 817.000 mož, vrhu tega še polovico svoje artilerije. Izgube moštva se bodo sicer dale vsled neusahljivih ruskih rezerv nadomestiti, toda s popolnoma novimi, z vso naglico skupaj z bobnanimi armadami se more le težko zmagovati. Avstrija in Nemčija sta imeli mnogo manjše izgube in sta mnogo lažje v položaju, da moreta nadomestiti svoje moštvo in vojno gradivo.

Rusi pred Przemyslom.

Dunaj, 11. decembra.

Uradno se poroča: Naše vojskovanje v Karpatih se vrši po načrtu. Sovražnik se je včeraj ustavljal le s svojimi zadnjimi stražami našim četam, ki pa so bile od naših povsod vržene nazaj. V Galiciji še odločitev ni padla. Ruski napadi so bili na celi črti odbiti.

Na Rusko-Poljskem je na naši bojni črti tudi včeraj vladal mir. Trdnjava Przemysl je od sovražnika samo obkoljena, a ne napadana. Vedno bojaželjna trdnjavska posadka skoro vsak dan z malimi in večjimi izpadi vznemirja Ruse, ki se previdno varujejo proti preblizu našemu trdnjavskemu pasu.

Trdnjava Przemysl nepremagljiva.

„Reichspost“ piše: Przemysl je utrjen v okrožju 60 km. Utrdbe niso samo umetne, marveč tudi naravne in so zelo trdne. Rusi morejo svoj smoter le doseči, če trdnjavo veliko mesecev neprestano naskakujejo in če žrtvujejo več sto tisoč mož. Drugače ne gre. Ker zato gotovo Rusom primanjkuje časa, je trdnjava skoraj nepremagljiva.

Avstrijci uničili večjo kozaško četo.

Krakov, 11. decembra.

Krog Krakova so se vršili zadnji čas številni manjši boji. List „Nova Reforma“ poroča o boju, ki se je vršil v neki vasi pri mestu Wieliczka (južnoizhodno od Krakova). Avstrijske čete v Krakovu so dobile poročilo, da je prihajal večji oddelek ruske kavalerije v dotično vas. Naše čete so začele vas, v kateri so se nahajali Rusi, silovito obstreljevati s topovi. Od velike ruske kozaške čete je zbežalo le nekaj kozakov, vsi drugi so padli pod avstrijskim ognjem.

Rusi se umikajo izpred Krakova.

Krakov, 11. decembra.

List „Nova Reforma“ poroča, da od torka, dne 8. decembra, v Krakovu ne slišijo več gromenja topov. Rusi so se od južne izhodne in severozahodne strani umaknili iz mestnega obližja in se nahajajo sedaj kakih 40 km daleč od Krakova.

Rusi na Poljskem niso več napadalni.

Rotterdam, 11. decembra.

Ruski generalni štab je poslal petrogradskim listom uradno poročilo, v katerem priznava, da so napadi Nemcev na rusko bojno črto vedno bolj srčiti in da dobivajo ruski boji značaj obrambe. Vedno bolj se kaže, koliko so Nemci na svojem umikanju iz Varšave Rusom škodili s tem, da so razdejali železnice, mostove in sploh vsa prometna sredstva. Tako Rusom ni bilo mogoče pravočasno poslati novih čet, pa tudi ne živeža in municije. Ruski vojaški krogi označujejo borbo na Poljskem za odločilno. „Nowoje Wremja“ sodi, da je zmaga odvisna od tega, kdo ima večjo žilavost in boljše živce.

Rusija odrezana od svetovnega prometa.

V nekaj dneh bo Rusija popolnoma odrezana od ostalega sveta. Odkar so zavladali Nemci na Izhodnem morju in so Turki zaprli Dardanele, je Arhangeljsk edina luka ogromnega cesarstva za uvoz in izvoz. Sedaj je ondi zavladal hud mraz in morje hitro zamrzuje. Vsa prizadevanja Angležev, da bi pomagali Rusom proti prirodni sili, so ostala jalova. Belo morje se upira tudi najmočnejšim ledolomcem, s katerimi bi ga radi ohranili plovnega na ta način, da sproti lomijo led. Morje tako hitro in globoko zamrzuje, da bo v nekaj dneh ustavljen ves promet in bode mnogo ladij ostalo zagodenih v ledu. To ne bo hud udarec samo za Rusijo, marveč tudi za Anglijo, ki je preko te luke dobivala za svoje 44milijonsko prebivalstvo velik del svojih potrebščin, posebno pa žito, drva in jajca. Za Rusijo je ta izvoz naravnost življenjskega pomena. Sedaj, ko zamrzne ta luka, bo ruski izvoz v inozemstvu popolnoma prenehal, kajti izvoz preko Vladivostoka in Kiahete ne prihaja v poštev za evropska tržišča, vrhu tega je pa tudi Vladivostok skozi štiri mesece na leto zamrznjen. Najjužnejšo rusko luko na Izhodnem morju, Libavo, pa so nemške ladje nedavno popolnoma zaprle, tako da od ondi ne more nobena ladja niti sredi temne noči, v luko. V Rusijo torej iz inozemstva ne bo prihajal noben denar več.

Vojni stroški Rusije.

Basel, 11. decembra.

Po poročilih listov znašajo vojni stroški Rusije do dne 1. decembra 6047 milijonov rubljev. Pokriti so z sedemletnimi državnimi zadolžnicami in zakladnimi boni v znesku 6800 milijonov rubljev.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 13. decembra.

Naš položaj na srbskem bojišču moramo presojati s stališča razuma, ne s stališča gostilniških kričev, ki bi vsak dan radi imeli na jugu kako zmagano in če je ni, zabavljajo čez armado in vodstvo. — Srbska armada je veleizurjena, polna izkušenj iz zadnje balkanske vojske ter se ne da, osobito moštvo, niti primerjati z apatičnim mužikom v ruski armadi. Vsak srbski vojak ve, da se bori za biti in ne biti srbske države in zato se bori z navdušenjem in obupom. In ne samo vojak, ampak vse ljudstvo do desetletnega fanta in deklice, ve, kaka usoda čaka Srbijo,

zato je pravzaprav vse v vojski, mož v fronti, starček, žena in mladina za hrbtom. Boj s takim ljudstvom v njegovi deželi je gotovo težak. In tem težji, ker je bojišče hribovito. Le se spominjamo, s kakimi uspehi so znali Tirolci v svojem gorovju braniti domovino proti mogočnim in številnejšim sovražnikom.

Srbi so dobili med Arangelovcem in Gornjim Milanovcem kakih 50.000 novih, svežih mož v bojno vrsto. Ko je naše vodstvo to izvedelo, je takoj videlo, da ne sme z glavo skozi zid in je sklenilo, da se na novo razvrsti. Kdor je le količkaj čital poročila s srbskega bojišča, istemu je znano, da so se naše čete v različnih skupinah pomikale v notranjost Srbije. Te se bodo sedaj zbrale, kajpada ne še dalje v notranjosti Srbije, ampak bržkone nekoliko v ozadju, na varnem prostoru. To pa še ni umikanje.

Uradno poročilo.

Dunaj, 11. decembra.

Z južnega bojišča se uradno poroča: Na bojišču proti Srbom se ni zgodilo nič kaj posebno važnega. Zaukazano premikanje naših čet se vrši na splošno brez večjih bojov.

Rusi neprestano pošiljajo Srbom pomoč.

Bukarešta, 11. decembra.

Iz Turn-Severina ob Donavi se poroča: Včeraj po noči so v srbsko obdonavsko pristanišče Praha pripluli zopet trije ruski tovorni parniki, ki so bili težko obloženi s strelivom.

Srbi se zanašajo na tujo pomoč.

Dunaj, 11. decembra.

„Südslavische Korrespondenz“ objavlja nek članek srbskega uradnega lista „Samouprava“ v Nišu, kateri ima očividni namen, pripraviti srbsko prebivalstvo na popolni poraz Srbije. V članku se namreč povdarja, da se usoda Srbije ne bode odločila na balkanskem bojišču. Ako zmagata trospozum, to je: Rusija, Anglija in Francija, bo zmagala tudi Srbija v tej igri, če bi Avstrija tudi uničila srbsko armado.

Bramba Kragujevca.

Sofija, 11. decembra.

List „Kambana“ poroča: Obrambo srbske trdnjave Kragujevac sta prevzela I. in III. srbski armadni zbor; II. in IV. armadni zbor pa stojita na bojnem polju med mestoma Čačak in Gornji Milanovac.

Pašič kriv propada Srbije.

Budimpešta, 11. decembra.

Poročevalec lista „A Nap“ brzojavlja iz Sofije: Iz Niša se poroča, da je bil Pašič prisiljen zopet stopiti na čelo novega srbskega ministrstva, — ker noben srbski politik ni hotel prevzeti odgovornosti za sedanje dogodke. Voditelji opozicijskih strank ostro prijemajo Pašiča ter mu očitajo, da je on tisti, ki je strmoglavil Srbijo v pogubo.

Veliko število ranjencev v Nišu.

Neč član inozemskega Ruščega križa je pisal v London naslednje pismo:

Mesto Niš je natlačeno polno ranjencev, a še vedno prihajajo novi; spravljati jih morajo že celo v tobačne tvornice. Zelo primanjkuje obleke in enakih stvari. V neki bolnišnici, katero sem obiskal, se dajejo ranjencem samo še obveze; snažne obleke ni več, da bi se jim dalo. Število zdravnikov in pomožnih delavcev je v kljub zunanje pomoči mnogo še premajhno, da bi zamogli zadostiti velikemu številu ranjencev. Radi tega so sanitetni uradniki z delom preobloženi in izmučeni. Srbi prenašajo vse te težave z veliko mirnostjo in udanostjo, a njih breme je izredno težko, in zato je že skrajna potreba, da pride na pomoč novo osobeje za bolnišnice.

Kako je v Belgradu.

Zemun, 11. decembra.

Zadnje dni se je vrnilo v Belgrad, čez 3000 premožnih meščanov, večinoma trgovcev, kateri so pred Avstrijo zbežali iz mesta. Tudi belgrajski župan Nestorovič se je vrnil ter prevzel vodstvo mestnega urada. Prinesel je seboj mestno blagajno in je sporočil avstrijskemu vojaškemu poveljstvu, koliko gotovine je v njej. Mnogo trgovcev je že zopet otvorilo svoje trgovine. Med Belgradom in Zemunom vozi vsake pol ure parnik za prevažanje ljudi. Po glavni belgrajski ulici že zopet vozi cestna železnica (tramvaj). V mestu vlada mir.

Avstrijski zrakoplovec nad Cetinjem.

Rim, 11. decembra.

Nek avstrijski zrakoplovec je zadnje dni zopet priplul nad Cetinje in vrzel na rusko poslaništvo in na palačo dednega princa Danila več bomb. Črnogorci so začeli zrakoplov močno obstreljevati, nakar se je ta dvignil dalje v višine in je odplul nazaj proti Kotorju. Med potjo je zrakoplovec opazoval pošojanke Črnogorcev na gori Lovčen in vrzel tudi na iste več bomb.

Esad paša pomaga Srbom.

„Albanska korespondenca“ poroča, da je znani Esad-paša v sredini meseca novembra poslal Srbom 8 vozov suhorja. Karavano, ki je vozila to Esad-pašovo darilo, so Avstriji prijazni Albanci pri mestu Elbasan prijeli in zaplenili vse vozove, ker vodje karavane niso hoteli povedati, komu je pošiljatev namenjena.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 13. decembra

Spričo velikanske borbe na Rusko-Poljskem je stopilo zahodno bojišče zadnji čas nekoliko v ozadje, čeprav boji niso ponehali, marveč se zdi, da so se začeli Francozi ob celi bojni črti živahnejše gibanja in napadati nemške postojanke v Flandriji, pri Souainu v Argonih, južno od mesta Metz, pri Altkirchnu in pri Nancyju, toda vsi napadi Francozov niso bili le samo odbiti, ampak Nemci so še dosegli uspehov zlasti v Argonih in pri Altkirchnu. Vobče je pa položaj na zahodnem bojišču nespremenjen in vsa znamenja kažejo, da v tej velikanski borbi ne bo padla tako kmalu odločitev, kakor se je to začetkoma vojske mislilo.

Francoski vrhovni poveljnik Joffre prerokuje.

Berolin, 11. decembra.

„Daily Telegraph“ javlja preko Kodanja:

Francoski vrhovni poveljnik general Joffre je obljubil povožem zadnjega obiska predsedniku francoske ljudovlade Poincareju, v 14 dneh veliko zmagazdruženih Francozov, Angležev in Belgijcev nad Nemci.

Koliko stane Francijo vojska.

List „Journal“ objavlja uradno poročilo o izdatkih za francosko armado v mesecu novembru. Izdalo se je 910,087.582 frankov; četrt milijona je stala začasna vlada v Bordeaux, 51.000 frankov pa belgijska vlada v Havru. Vsak dan vojske stane približno 30,335.000 frankov, ali oztrog 31,000.000 K.

Avstrijske motorne baterije pred Reimsom.

Rim, 11. decembra

Pariška poročila javljajo, da Nemci trdnjavo Reims še vedno obstreljujejo. Oblegovalna armada se v najnovejšem času zopet poslužuje težkih avstrijskih motornih baterij kalibra 30.5 cm. Francoski listi, tarnajo, da se nahaja v Reimsu vse polno ogleduhov, ki so tajno telefonično zvezani z nemško oblegovalno armado.

Nemški general zadet od jeklene pušice.

Berolin, 11. decembra.

Generalmajor pl. Meyer, ki je pridržen bavarški armadi, je blizu francosko-nemške bojne črte vstopil v avtomobil, a je v hipu, ko se je nagnil v voz, bil zadet od jeklene pušice (pšice), ki jo je sprožil z velike višine nek francoski zrakoplovec. Pušica je predrila generalovo čelado in se je globoko zapčila v glavo nesrečnega nemškega generala. Smrt je takoj nastopila. Metanje pšic iz zrakoplovov je novo francosko orožje, ki je zelo nevarno. Zrakoplovci vržejo naenkrat po več sto takih pšic v goste sovražnikove vrste.

Francija se približuje Vatikanu.

Kodanj, 10. decembra.

Iz Pariza se poroča, da se nekateri francoski krogi resno trudijo za zopetno zbližanje med Francijo in sv. Cerkvijo. Znani francoski pisatelj Pavel Bourget opozarja francosko vlado, naj skuša Sv. očetu nagniti k temu, da bi se protektorat ali varstvo čez katoličane v izhodnih deželah zopet izročil Franciji. Bourget tudi poziva vlado, naj odredi vse potrebno, da se bo v francoski armadi zopet skrbno gojil verski čut in da bodo vojaki zamogli zadostiti tudi na bojišču svojim verskim dolžnostim. Vojak, ki ima globoko vero v Boga, se pred sovražnikom pokaže večjega junaka, kot oni, čegar srce je napolnjeno s protiverskim strupom. Naj bi se tudi po francoskih cerkvah molilo za Francijo in njeno armado. Ako bo francoska vlada skušala popraviti to krivico, ki jih je delala katoliški cerkvi, bo storila domovini veliko uslugo. Čas bi bil, da bi francoski

svobodomiselnici vendar enkrat spoznali, da protikato-liška gonja prinaša državi le gorje. Dosedaj katoliški možje na Francoskem še niso dosegli kakega dejanskega uspeha.

Bolezen cesarja Viljema.

Berolin, 11. decembra.

(Uradno.) Cesar Viljem je včeraj le za kratko časa zapustil postelj. Sprejel je načelnika nemškega generalnega štaba, ki mu je poročal o stanju nemških armad na bojiščih.

Naknadno se poroča, da se je zdravstveno stanje cesarja Viljema zadnje dni znatno izboljšalo — nahod je začel močno pojemat, telesna toplota je navažna.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, dne 10. decembra.

Turki so zasedli mestce Keva pred Batumom. S tem so napravili Turki velik korak naprej in se zopet bolj približali obkrožiti Batuma s suhe strani. Turške čete so zasedle vse višine in gorske prelaze okrog Batuma. Zveze med Rusi v gornji in spodnji dolini Adžar so pretrgane. Ruski poizkusi, da bi na južni strani Batuma izkrcali čete, so ponesrečili. Istotako se je Rusom izjalovil načrt, priti na pomoč ruskim četam, ki so jih Turki na višinah doline Adžar obkolili. Ruske infanterijske in kavalerijske čete, ki so šle obkoljenim Rusom na pomoč, so Turki pognali v beg.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 11. decembra.

Turški generalni štab uradno poroča: Včeraj so skušali Rusi pod varstvom svojih bojnih ladij pri Goniji, južno od Batuma, izkrcati nekaj svojih čet in prijeti Turke od strani. Izkrcane ruske čete so Turki zapodili v beg. Rusi so pri tem imeli velike izgube. Zgubili so tudi dva topa. Na meji vilajeta Wanschlug je turška kavalerija odbila napad ruske kavalerije. Tudi ob perzijski meji izhodno od mesta Wan bei Deir so Turki ruski napad krvavo odbili.

Senusi pred Egiptom

Carigrad, 11. decembra.

Poroča se, da so prednje čete armade rodu Senusov, ki se borijo ob strani Turkov proti Angležem, že prekoračile egiptovsko mejo.

Car Nikolaj v Kavkazu.

Berolin, 11. decembra.

(Uradno.) List „Lokalanzeiger“ poroča iz Kodanja: Včeraj je došel car Nikolaj v mesto Tiflis v Kavkazu in je bil na tamošnjem klobdvoru od raznih zastopnikov plemstva slovesno sprejet. Car se hoče osebno poučiti, kako stojijo razmere na bojišču proti Turkom.

Kako je v Egiptu.

Budimpešta, 11. decembra.

(Uradno.) List „Pesti Hirlap“ opisuje pogovor svojega carigrajskega dopisnika z načelnikom nemškega vojaškega odposlanstva v Carigradu, Limanom pl. Sanders, kateri se je sledeče izrazil o bojih med Turki in Angleži ob Sueškem prekopu: V Egiptu se nahajajo sedaj le turške prednje čete, ki so prodrle že do Sueškega prekopa. Vendar položaj za Turke ni posebno lahek. Angleži so položaj tako izkoristili, da se ne borijo samo z vojak, ampak delajo posebno z denarjem, podkupovanjem in ovaduh. Na ta način mislijo Angleži, da bodo zmagali proti Turkom. Potom brezžičnega brzojava so Angleži v stalni zvezi s svojim vojnim brodom in seveda lahko vsak korak turških čet strogo nadzorujejo. Turki pa kljub temu upajo, da bodo z Angleži skoro obračunali. Razporeženje prebivalstva v Egiptu za Angleže ni posebno ugodno. Dan za dnevom se poroča, da se pojavljajo večji in manjši upori zoper Angleže. Turška armada se je po balkanski vojski mnogo izboljšala. Posebno se je v turški vojski pazilo na to, da se je preskrbovanje z živežem in zdravniška služba do dobrega izpopolnila.

Angleško gospodstvo v Egiptu.

Milan, 10. decembra.

List „Corriere della Sera“ poroča iz mesta Kairo v Egiptu: Angleži bi si radi na poseben način pridobili srca Egipčanov. Da bi si Egipt bolj priklenili na se, hočejo proglasiti to deželo za „neodvisno“ kraljevino, seveda z dostavkom, da bi imela Anglija edina nadoblast ali protektorat nad njo. S tem upajo Angleži natresti Egipčanom peska v oči. Proglasitev princa Hussein-Kemala za egipčanskega sultana je že sklenjena stvar. S tem se bo Turčija odzvelo vse pravice do Egipta, ki ne bo popolnoma nič odvisen od turškega sultana. Sedanji kedive Abbas-Hilmi bo zgubil svojo podkraljevo čast. Pri egipčanski vladi bodo odslej vsa opravila, ki se tičejo zunanje politike, upravljal Angleži. Odslej tudi ne bo več noben Egipčan postal minister za zunanje zadeve. Za Francijo nastane sedaj vprašanje, kdo bo priznal odslej njenega diplomatskega, uradnega zastopnika v Egiptu. Zgodi se celo lahko, da bo Francija morala svojega poslanika pri egipčanski

vlađi vsled nastalih novih razmer odpoklicati. Nič manj važno je sedaj vprašanje, ali se bodo kapitulacije in predprave tujih podanikov v Egiptu odpravile ali pa bodo še nadalje obstojale. Nova egiptovska državna zastava bo imela sledeče znake: polmeseč in tri zvezde na zelenem polju, obkroženo z dvema rumenima pasoma.

Ustaja v Maroku.

Berolin, 11. decembra.

„Vossische Zeitung“ poroča, da so ustaški Maročani zasedli mesto Casablanca. Francozi so spraznili Tundžo. Odločilni boji se vrše pri Makesu.

O zavzetju Casablance se iz Carigrada še poroča: Francozi so ob napadu izgubili 700 mrtvih in ranjencev. Bežati so morali tako hitro, da so pustili dve bateriji in veliko strojnih pušk. Zasledovani in vrženi so bili iz Tundže.

Na morju.

Maribor, dne 9. decembra.

Pomorska bitka, ki se je izvršila dne 8. t. m. pri Falklandskih otokih med 5 nemškimi ladjami (ki so bile pri Čilu zmagale angleško brodovje) in med 43 sovražnimi ladjami, še vedno vzbujajo pozornost, in javno zanimanje. Po dosedanjih poročilih se je le križarki „Dresden“ posrečilo uteči. Seveda tudi še njena usoda ni upapolna. Tudi sovražniki priznavajo, da so se nemške ladje hrabro obnašale in se s svojim poveljnikom vred rajše bojevale in se dale potopiti, nego bi se udale.

43 sovražnih ladij proti peterim nemškim križarkam.

Berolin, 10. decembra.

Uradno se poroča, da je pri Falklandskih otokih napadlo 43 sovražnih ladij nemško brodovje, ki je bilo sestavljeno samo iz peterih križark. Z vso gotovostjo se sedaj domneva, da so tri nemške ladje: „Scharnhorst“, „Gneisenau“ in „Leipzig“ bile od sovražnih ladij obkoljene in tako silno obstreljevane od vseh strani, da so se skoro gotovo vse tri potopile. Ladjama „Dresden“ in „Nürnberg“ pa se je posrečilo uteči. O nadaljni usodi obeh ladij še do sedaj ni nič znanega. Kaj se je zgodilo z moštvo potopljenih nemških ladij, še dosedaj manjkajo podrobna poročila. Skoro gotovo pa so nemške izgube zelo velike. „Scharnhorst“ in „Gneisenau“ sta imeli po 700 mož posadke, „Leipzig“ 350, „Dresden“ in „Nürnberg“ pa po 400 mož. Podatki o angleških izgubah še niso znani. Splošno občeudovanje povzroča dejstvo, da so se nemške križarke že cele štiri mesece nahajale v sovražnem morju ter so bile vedno zasledovane po sovražnikovem brodovju. Te nemške ladje niso imele na razpolago ne brzjava, nobenega, prijateljskega pristanišča in so se morale ves čas gibati na morju z veliko opreznostjo.

Kakšna je bila pomorska bitka.

Nemška in angleška poročila naznanjajo o pomorski bitki pri otokih Falkland sledeče zanimive podrobnosti:

Nemško brodovje so Angleži že pet dni zasledovali. Ker so imeli Angleži veliko močnejše brodovje, je bil okoliš za gibanje nemških ladij jako omejen. Napad se je začel dne 8. decembra zjutraj zgodaj. Baje se je na angleški strani tudi nekaj japonskih ladij udeležilo boja. Bitka je trajala pet ur. „Scharnhorst“ se je potopil čez tri ure, „Gneisenau“ dve uri pozneje; „Leipzig“, „Dresden“ in pa „Nürnberg“ so zbežali, toda angleške ladje so jih zasledovale. „Leipzig“ se je kmalu potopil. Pozneje „Nürnberg.“ Razmerje moči v boju je bilo 43 proti 5. Število rešenih nemških pomorščakov je najbrže prav malo, ker uradna londonska poročila govore le o nekaterih rešenih. Ali je angleško brodovje trpelo kakšno škodo, še ni znano.

Nemška križarka „Nürnberg“ potopila.

Berolin, 11. decembra.

Uradna Reuterjeva brzojavka javlja nadalje iz Londona: Angleškim vojnim ladjam, ki so zasledovale po pomorski bitki pri otokih Falkland bežeči nemški križarki, se je posrečilo potopiti tudi nemško križarko „Nürnberg.“

Majhna nemška križarka „Nürnberg“, ki se je sicer izmuznila angleškim vojnim ladjam, katere so jo obkolile, bržčas vsled zadobljenih poškodb ni zmogla pluti s potrebno brzino, vsled česar so jo angleške vojne ladje dohiteli in uničile. Posadka potopljene križarke „Nürnberg“ je znašala 400 mož, in oborožena je bila z 12 topovi kalibra 10,5 cm.

Čigav bo Kiaučou.

Tokio, 10. decembra.

V japonski poslanski zbornici so nekateri poslanci stavili interpelacije na japonskega zunanjega ministra Kato zaradi stavka, ki se je nahajal v ultimatu Japonske na Nemčijo in ki se glasi, da bo

Japonska pozneje Kiaučou izročila Kitajski. Minister se je izjavil, da ne more trenutno ničesar povedati o bodočnosti Kiaučoua. Vendar pa ni Japonska tožadveno ničesar obljubila nobeni velesili. Ultimatum je imel namen, prisiliti Nemčijo, da odstopi Kiaučou, da bi se na ta način zagotovila mirna izhoda. Ne misli pa se, da bi Japonska po končani vojski Kiaučou zopet nazaj dala in tudi v dotičnem ultimatu o tem nič ne stoji.

Italijanski poslanik se vrnil na Dunaj.

Dunaj, 11. decembra.

Italijanski poslanik na cesarskem dvoru na Dunaju, vojvoda Avarna, ki se je skoro tri tedne mudil v Rimu, se je zopet vrnil na Dunaj. Poroča se, da bo vojvoda Avarna obiskal našega zunanje-ga ministra grofa Berchtolda.

Italijanska vlada kupuje žito.

List „Corriere della Sera“ poroča, da je italijanska vlada nakupila v Argentini velike množine žita. Da se žito spravi v Italijo, se potrebuje 120 prevoznih parnikov. Skoro vse ladje, ki bodo vozile žito v Evropo, je italijanska vlada najela v Italiji in Angliji. Do meseca marca 1915 mora biti že vse nakupljeno žito v Italiji.

Delna mobilizacija švedskih rezerv.

Stockholm, 11. decembra.

Švedska vlada je poklicala za mesec januar 1915 tri letnike svojih rezerv pod orožje.

Burska ustaja končana.

Pretorija, 10. decembra.

Reuterjev urad poroča:

General Botha je objavil poročilo, ki pravi: Burska ustaja je sedaj končana. Najboljše voditelji so mrtvi ali pa ujeti. Ostalo je le še nekaj malih razkropljenih čet. Dočim zadene krivce pravično kazen, se moramo izogibati maščevalne politike. Naša sedanja naloga je, da nastopimo proti Maritzu in Kaempu, ki sta pobegnili na nemško ozemlje in nam grozita od tamkaj z upadi.

Kaznoterosti.

Promoviral je dne 11. decembra na graškem vseučilišču starešina in večkratni predsednik „Zarje“ Ljudovik Kramberger za doktorja vsega zdravilstva. Mladi doktor je prišel s severnega bojišča, kamor se zopet vrne.

Dr. A. Gregorčič, državni poslanec v Gorici, je obolel na obistni bolezni. Na mnoga vprašanja o njegovem stanju odgovarja „Goriški List“, da se je zdravstveno stanje dr. A. Gregorčiča že izboljšalo. Obračalo bi se še hitreje, da nismo sedaj ravno v neugodnem črnskem času.

Dr. Adam Hefter — novi krški škof. Z Dunaja poročajo, da je imenovanje dr. Adam Hetterja za krškega (celovškega) škofa sklenjena stvar. Dunajska uradna „Wiener Zeitung“ bo v kratkem objavila imenovanje. Novi škof bo ustoličen okoli Novoga leta.

Vera in ljubezen do domovine. Papež je sprejel odposlanstvo „Zveze za vero in domovino“ in ga nagovoril. Omenjal je, da se ljubezen do vere ne da ločiti od ljubezni do domovine. Niti v duhu se nikdar ne sme ločiti domovinska ljubezen od verske ljubezni. Papež je sklepno izrazil željo, naj bi vera obhajala nova zmagovalstva s tem, da se njeni nauki odkrito priznavajo in izpolnjujejo, in naj se čast domovine povzdigne s tem, da jo njeni otroci ljubijo z ljubeznijo, ki izvira iz čistega vrelca sv. vere in doprinesejo Bogu uspešna dejanja.

Sv. Klement Marija Hofbauer vojni patron. — Dunajčani prirejajo v teh resnih vojskih časih sedaj vsako nedeljo procesije h grobu sv. Klementa Marija Hofbauerja, da bi izprosili blagoslov božji in zmago za avstrijsko armado. Sv. Klement Marija Hofbauer je dolgo časa živel na Dunaju ter je pred sto leti sam doživel vse grozote vojske in je tedaj času primeren vojni patron, ker je s svojimi gorečimi molitvami pred sto leti izprosil od Boga zmago nad — Francozi.

Vojni kurat prof. Kochper nam piše s dne 5. decembra: Poročilo o moči bolezni (Opomba ured.: Poročilo smo povzeli iz „Grazer Volksblatta.“) je bilo docela neosnovano, brez podlage. Bog me je do slej obvaroval težke bolezni. Ne vem, kako pridejo take „novice“ v liste. Inimicus homo fecit istud. Dobivam vse polno vznemirjajočih vesti od znancev vsled te notice. Pozdrave!

G. Jožef Ogris, vojni kurat (v mirnem času duhovnik krške škofije) je pisal z gališkega bojišča (iz bolnišnice): „Zaenkrat sem še zdrav, prost Avstrijec, a koravno je manjkalo enkrat samo pol ure, da nisem postal za nekaj časa ruski podložnik. Naši slovenski fantje se imenitno držijo, mnogo jih je že odlikovanih z zlato ali srebrno svetinjo za hrabrost. In dobre volje so. Kako se vam godi doma?”

Stotnik Adolf Ferline, ki je padel na severnem bojišču in ga je mrtvega oropal korporal Mayer od gornještajerskega pešpolka štev. 27 („Belgijci“), je bil doma iz Ljubljane. Meyer, prava hijena z bojišča, se bo moral zagovarjati pred vojnim sodiščem.

Od mrtvih sta vstala nadporočnik pri 97. pešpolku Ivan Bedenk iz Kranja in rezervist 47. polka, Franc Planinčič iz Lehna pri Mariboru. Oba sta bila v seznamu izgub izkazana za mrtva, sedaj sta se pa oglasila iz ruskega ujetništva.

Vojak z 68 ranami. V pariško vojaško bolnišnico so spravili ranjenega vojaka, ki je imel na svojem truplu nič manj kakor 68 ran, katere so mu prizadajali kosi šrapnelov in krogle pušk. Čudno je, da bo ta vojak, čegar truplo je preklunjano kakor rešeto, vendar še ostal pri življenju, kar jvnovič dozuje, da rane, ki jih povzročajo krogle novodobnih pušk, celijo čudovito hitro in dobro, čeprav je njih število večasih neverjetno veliko.

Čebelarji v Galiciji. Iz Celovca piše g. Sim. Črne: Doma sem iz Gorij pri Bledu na Kranjskem, ter sem kot častniški sluga spremljal svojega gospoda v boj tja v daljno Galicijo. Ko je bil ta ranjen, so ga poslali v Celovec in jaz sem šel z njim. Medtem ko je bila v domovini ajda v najlepšem cvetju, so divjali tam gori krvavi boji. S svojim domačinom Jakobom Šoberlom sva se v zakopih dokajkrat pogovarjala, da morajo biti doma čebele letos posebno bogate, če letijo tako goste, kot letijo ruske krogle. Toda prijatelj je utihnil za vedno: granata mu je raztrgala vrat! Naj mu bo lahka črna gališka zemlja! — V Galiciji se pečajo s čebelarstvom v prav veliki meri, posebno okoli Grodek. Videl sem dvoje vrste panjev, ki so postavljeni kar po vrtovih. Čebelnjaka nisem videl nobenega. Ena vrsta panjev ima okvirje, druga je brez okvirjev. Ti slednji so votla debela, panji, ki stoje pokonci. Tudi panji z okvirji so pokončni. Koliko okvirjev imajo, nisem mogel pošteti. Stojijo pa okvirji za cel decimeter nad dnem, da se lahko pita tudi z večjo posodo. Okvirji so prilično take mere, kakor v Alberti-Znideršičevih panjih. Čudno se mi je zdelo, da nima nobeden panj pri žrelu brade. Zamazane so vse špranje in razpoke, kakor tudi vrata, z ilovico. Medu imajo čebele tam ho hoji!, ampak v tem žalostnem času jim je joj, joj!

Trinajst sinov na bojišču. Priprost delavec na Vestfalskem ima 12 sinov, ki že služijo v nemški armadi. Štirje sinovi so že bili do sedaj ranjeni in trije hrabri sinovi so pa že bili do sedaj odlikovani z železnim križcem. Pred nekaj dnevi so pa sedaj še njegovega najmlajšega, trinajstega sina poklicali pod orožje.

Kako je treba pisati naslove. G. učitelj korporal 87. pešpolka Josip Gosak piše: Vojna pošta štev. 73, dne 7. 12. 1914. Za naš polk prihaja na naš vojno-poštni urad mnogo zavojčkov, ki jih radi pomanjkljivih naslovov — manjka številka polka, vojne pošte, kompanije itd. — ne more dostaviti. Predlagam, da po vseh šolah, izobraževalnih društvih itd. kažejo inteligenti, učitelji in duhovniki, kako je pravilno pisati naslove, da ne bodo vojaki in domačini imeli šode in izgube. Pozdrave!

* Gorke odeje iz papirja. Gospa C. Ulepaš v Kodanju podaje naslednje navodilo za napravo papirnih odej bodisi za vojake ali pa za revne sloje: Za vsako odejo je treba 70 do 80 posameznih listov, torej približno časnike od dveh tednov. Vsak list se vzame posebej v roko in kolikor mogoče dobro zmečka: nato se list poravna, pa zopet zgnete, kar je treba približno osemkrat ponoviti, tako da postane ta papir mehak in voljan kakor volna. Tako zmečkani in poravnani listi se polagajo v velikosti odeje po tleh ali na veliko mizo in sicer osemkrat drug vrh drugega, oziroma drug poleg drugega na način, da se listi „vežejo“ med sabo (kakor na primer opeta pri zidanju) in ni nobene špranje. Nato se tako sestavljena odeja prešije najprej krog in krog, a potem pa še po dolgem in počes tako nagosto, kolikor pač treba, da se listi dobro vkup drže. Za prevlačo služi lahko vsako blago, tudi iz krp sestavljeno je dobro. (Tudi prevlačo je križema prešiti na papirno odejo, kakor so prešite na primer odeje, ki so z bato podložene. V dobrih treh urah je odeja že lahko gotova. Pomagajo lahko tudi otroci — zlasti radi bodo gnetli in poravnali papir.

Oddaja za vojno nesposobnih konj. Vojaška uprava bo oddala po nizkih cenah konje, ki so jih že prepeljali z bojišč v konjske bolnišnice in ki so po ozdravljenju še sposobni za poljska dela. Kmetje, ki žele kupiti take konje, se naj oglastijo dne 15. decembra, ob 9. uri predpoldne v vojašnici v Radgoni, koder se bodo konji oddajali od 9. ure predpoldne naprej.

Vojaška uprava kupi konje. Konjerejci, kateri imajo konje, ki bodo spomladi leta 1915 izpolnili 3. leto in ki jih nameravajo prodati vojaški upravi, naj javijo to ponudbo najpozneje do dne 20. decembra t. l. pisarni c. kr. družbe za konjerejo v Gradcu, Grieskai štev. 40.

Občine in dobava zrnja. Po vojnem zakonu so občine zavezane dajati zrnje, seno, slamo itd. vojaški upravi in sicer le tedaj, če je v občini dovolj zaloge, katero občani ne uporabijo za domačo rabo in za seme. Če pa v občini ni toliko zaloge, da bi sami mogli kaj pogrešati, se občino ne more prisiliti, da bi morala zalagati vojaško upravo z zrnjem, s senom itd., ter da bi morali občani v takih slučajih drugod nakupiti zrnja, sena in slame, da bi mogli ustreči vojni

upravi. V takem slučaju je torej občina prosta vojaške dajatve ali zalaganja.

* Po deželi hodijo razni mešetarji in agentje, ki skušajo za nizko ceno zvahtiti od posestnikov živino, živil in druge poljske pridelke. Mnogi se celo delajo, kot bi bili poslani od vojaške oblasti. Opozarjamo, da kdor se ne more izkazati z uradnimi legitimacijami, naj se ga naznani pristojni oblasti. In tudi župani naj vsak sumljiv slučaj naznanijo oblasti. Našega ljudstva ne smemo dati izžemati.

Nagla jeza. Pred nekaj leti je bil v Galiciji v smrt obsojen mlad častnik, ker je bil v jezi zadal s sabljo smrtni udarec nekemu židovskemu krošnjariu. Duhovnik, ki ga je pripravljaj na zadnjo pot na morišče, je spoznal, da je v krščanskem nauku prav dobro poučen. Ko ga je vprašal, kako se je tako izpozabil, da je postal morilec, mu je častnik razjasnil, da je od narave nagle jeze in da je mati bila do njega preveč mehka in popustljiva. „V silni razburjenosti in v naglici“, tako se je obtožil, „sem zabodel uboga krošnjarija.“ Duhovnik je poizvedoval tudi o njegovem prejšnjem življenju. Častnik mu je pripovedoval tako-le: Nekaj let sem hodil v srednjo šolo; ker pa nisem imel veselja, sem se odločil za vojaški stan. Mati pa ni hotela, o tem nič slišati; večkrat sva se celo sprla radi tega. Načel sem se, da bo mati, kakor vselej, tudi to pot odjenjala, ter sem bil čedalje bolj nasilen. Mati me je nekoč radi tega v jezi zapodila iz hiše. Jaz pa si nisem dal to dvakrat reči, ampak sem spravi svoje reči skupaj, ter sem se podal k vojakom, ne da bi se bil spravi z materjo. Ko sem zapuščal dom, mi je sestra še pri vratih zaklicala: „Čakaj, še na vislice prideš. Tako žalost delaš materi!“ Tu je prenehal častnik s svojim pripovedovanjem, zastokal in vzdihnil, a ob enem pa so se potočile gorke solze kesanja po njegovih licih. Zaklical je: „O mama, odpusti mi!“ In duhovnik je imel z njim globoko sočutje in usmiljenje, ga je spovedal ter pripravil na smrt. Častnik je ves potolažen šel na morišče.

Edisonova prerokovanja. Pred nekaj časom je obiskal slavnega iznajditelja Edisona dopisnik nekega ameriškega lista in ga prosil, da mu pove o iznajdbah XX. stoletja. Edison se je zamislil, nato pa je dejal: Pohištvo se bo delalo mesto iz lesa iz jekla. Jekleno pohištvo bo petkrat cenejše, kot leseno, poleg tega pa trpežno in lahko. — Papir izgine. Za knjige bodo rabili mesto sedanjega papirja listke iz nikla, ki bodo 4 tisočine milimetra tanki. To bo znamenita ugodnost, ker niklasti papir bo brez mikrobov in bacilov. Črnilo prime niklasti papir ravno tako kot običajni. Dva centimetra debel zvezek bo imel 40.000 strani in bo veljal samo 6 frankov. — Najvažnejše pa bo delanje zlata. Moderna alkimija najde „kamen modrijanov.“ Slutim velikanske finančne revolucije, ker delanje zlata bode našim otrokom igrača in vsakdo si bo lahko naredil kupe zlatnikov. — Končno prorokujem še, da zgrade ljudje velikanske stroje, ki bodo gnani z elektriko kar sami orali, sejali in želi. Poljedelec bodočnosti bode moral biti kemik, botanik in ekonom. — Kaka škoda, da se uresničijo ta prorokovanja še le tedaj, ko ne nčoe od nas več živ. Ali tolažimo se lahko s tem, da bodo naši otroci tako srečni, da vidijo solarje, ko hodijo v šolo z niklastimi knjigami, kako delajo tete mesto nogavic zlatnike, ko ne dela kmet več ničesar drugega, kakor da opazuje delo strojev in kako sede sami na jeklenih stoli. Za lepo sliko bodočega človeškega življenja pa smo Edisonu lahko hvaležni.

Izročeni poslanec. Budimpeštanska poslanska zbornica je izročila sodniji poslanca Lrgjana Budisavljeviča, ker je bil na čelu srbskega Sokola, koga središče je Srbija in ki zasleduje cilj zjedinitve vseh jugoslovanov pod žezlom srbskega kralja.

Pohvaljen orožnik. Pohvaljen je bil orožniški stražmojster Janez Presker na Pragerskem, ker je proti ubijalki previdno zbral dokazilno gradivo.

Dvojni zvezek „Vestnika“ S. K. S. Z. izide v kratkem z jako zanimivo vsebino. „Vestnik“ bi moral imeti vsak društveni organizator, sploh vsak, ki se zanima za javno življenje. „Vestnik“ bo poslan samo onim našim organizatorjem, ki plačajo 3 K. Naročila naj se pošiljajo Slovenski krščansko-socialni zvezki v Ljubljani.

Za Božič potrebujete raznovrstne reči, kakor: jaslice, okraske za božično drevo, kreppapir, svilnati, barvani, zlati in srebrni papir, sveče za božično drevo, zlate pene, žico za vence, listje itd. To dobite po najcenejši ceni v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Krasne božične in novoletne razglednice so ravno kar izšle. Slike nam letos predstavljajo božične praznike in novo leto naših vojakov na bojišču. Ne moremo si misliti primernejših in lepših razglednic. Dobijo pa se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, 1 komad stane 10 v. Trgovci dobijo znaten popust.

Spiljet — Split. Uradni list dalmatinske vlade priobčuje to-le vest: Ministrstvo notranjih del v dogovoru z justičnim in finančnim ministrstvom je dovolilo, da se ime mesta in občine „Spiljet“ izpremeni v „Split.“

Dunaj. Wien, Beč, Viden, Dunaj, Vienna in kakor se že imenuje naša cesarska prestolica, ta Dunaj se sedaj vedno bolj pretvarja iz izključno nemškega v avstrijsko mesto. Po vseh ulicah se sliši slovanska govornica, posebno poljsčine se sliši mnogo in nihče se nad tem ne spodbija, nikogar ne draži slovanska beseda. O tem piše tudi „Vidensky dennik“: V dnech,

ko je prišlo vse polno galiških beguncev na Dunaj, tedaj se je videlo, kaka sirota je na Dunaju češčina. Prigodilo se je, da so sprejemali na pošti poljske telegrame in da se je na stotine trgovcev trudilo, da postrežejo Poljakom v njihovem jeziku. Poljak se obnaša na Dunaju samozvestno, ponosno in narodno ter se ne sramuje svojega jezika. Kako revni so v tem oziru na Dunaju Čehi, čeprav jih je mnogo na Dunaju rojenih in sem tudi pristojnih. Na prstih je mogoče prešteti češke napise na Dunaju in trgovcev, ki bi postregli tudi Čehu v njegovem jeziku, skoraj ni. In vendar ni nič bolj naravno, da zahtevaš vse, kar kupiš in plačaš, v svojem jeziku. Na Dunaj so prišli Poljaki. Vsakdo jih vabi, vse jim je uslužno in njihov jezik ima polno veljavo. Pa to ne radi tega, ker upajo trgovci na njih denar, marveč, ker vedo, da si Poljaki to pravico tudi izvojujejo. Poglejte samo po trafikah. V izložbah so javno razobešeni poljski listi, dočim se skrivajo češki pod pultom. Ni to samo dunajska patologija, veliko krivde leži na ostalih Slovanih samih. Od Poljakov se je treba naučiti samozvesti in potem ne bo več češčina sirota na Dunaju. — Umestne besede „Videnskega dennika“ zapomni si naj tudi Slovenci.

Celje. V torek, dne 8. decembra, so pripeljali v Celje z ruskega bojišča 378 ranjencev. Med njimi se je nahajalo kakih 40 težko ranjenih, katere so morali z nosilnicami zanesti v rezervno garnizijsko bolnišnico. Druge pa so prepeljali s savinjskim avtomobilom, katerega je dala družba prostovoljno na razpolago, v deželno brambovsko bolnišnico. Bolnišnica društva Rudeči križ v Celju je dobila v ponedeljek svoje prve goste. Poletni prostori hotela „Mohr“ so bili od podružnice Rudečega križa v modernem smislu prirejeni za bolnišnico. V zasilni rezervni bolnišnici deluje primarij dr. Golč kot prvi zdravnik. Oskrbovanje ranjencev se vrši po gospoh, katere delujejo ne samo v kuhinji, ampak tudi pri vseh drugih potrebnih opravilih pomagajo.

Grdina pri Stoprech. Martinu Jus, želarju v Grdini, je na praznik Brezmadežnega spočetja med večernicami zgorela hiša in gospodarsko poslopje. — Svinjske hleve in živino je rešil Matevž Ducman in sosed. Zažgali so otroci. Gospodar je pri vojakih. Zavarovan je bil samo za 1000 K.

* **Radenci.** Za božičnico se je nabralo v prid našim hrabrim vojakom v tukajšnji občini 176 K 08 v. Naknadno je dala še občina 300 K. vojnega posojila.

Celje. Darovi za avstrijski Rudeči križ, došli krajevnemu odboru v Celju: g. dr. Anton Božič, odvetnik, je izročil znesek po 10 K kot prostovoljno globo iz poravnave gg. Franc Vengust proti Ivanu Tlaker v Teharih radi razžaljenja časti; isti g. odvetnik je izročil tudi znesek po 25 K, vplačan kot prostovoljno globo g. Gustava Kuchlerja iz pravde g. Franceta Oseta iz Vranskega radi razžaljenja časti; g. Anton Mahen je nabral za avstrijski Rudeči križ v Pilihovi gostilni v Trnovljah 720 K.

„Domače knjižnice“ je naslov novemu zborniku, ki začne izhajati v kratkem. Namen mu je, prinašati pred vsem prevode iz svetovne književnosti in to za tako nizko ceno, da si jih lahko omisli vsaka hiša. V dolgih zimskih večerih bodo zvezki „Domače knjižnice“ vaši najboljši drug. V svojem jeziku spoznate slavne pisatelje velikih narodov. Našim ranjencem in bolnim vojakom ne naredite večjega veselja, kakor če jim naročite „Domačo knjižnico.“ Zvezki „Domače knjižnice“ naj tvorijo v resnici podlago domači knjižnici, ki si jo naj preskrbi vsaka slovenska hiša. Posamezni sešitki bodo imeli velikost 19:27 ter obsegali 64 strani in to za ceno 30 v. Prvi zvezek, v manjšem obsegu, dobi zastoj vsakdo, ki ga želi. Pošljite takoj svoj naslov založniku: Ljudevitu Koser, Juršinci pri Ptuj, Stajersko, da dobite takoj, kako hitro izide, prvi sešitek popolnoma zastoj in brez vsake obveznosti na ogled. Pač pa prosite založnika, da priloži vsakdo pomeje, ko pošlje naročnino, vsaj 5 v za avstrijski Rudeči križ! Zvezki „Domače knjižnice“ se ne bodo dobivali po knjigarnah, temveč samo pri založniku. Ne odlašajte dolgo, temveč pišite že danes dopisnico, da ne zamudite te ugodne prilike!

Slike iz vojne. Brat na vojni.

Narednik 73. pešpolka Herman Ritter iz Češkega se bojuje v Srbiji. Tudi njegov brat Emil je že tamkaj. Nekega dne je slišal Herman govoriti o svojem bratu, samo govoriti. Ni imel več miru. Šel je in poizvedoval. Nato pa piše ves potrjen domov:

„S težkim srcem sem vzel svinčnik v roke — kajti ravnokar sem se vrnil od 6. domobranskega pešpolka. Komaj sem dobil vest o Emilu, nisem imel več miru; danes sem povedal to svojemu nadporočniku in dobil sem dovoljenje, da se lahko podam k 6. domobranskemu polku. Le bratska ljubezen zamoje napraviti tako pot, spojeno z lastno življenjsko nevarnostjo. Mislite si globok jarek od domače hiše do Poska. V njem mož pri možu, s puško proti sovražniku, ki je le sto metrov od nas. In tako sem moral, seveda pripognjen, ker je vsak trenotek postal kak sovražen strel, skozi polke. Ko sem prispel k domobranskemu polku št. 6, sem šel takoj k 3. stotnji. Tam sem govoril z narednikom. Nato je prišel Emilov kadet, ki je bil njegov poveljnik. Rekel mi je takoj: „Ali ni res, Emil Ritter se piše?“ Poleg njega je stal njegov nadporočnik. Ko je začel najin pogovor, se nama je takoj pridružil. In sedaj, ljubi stariši, bodite pripravljeni na najhujše! Mislim pa, da ste morda že tako sami zvedeli o dogodku. Bil je dne 17. septembra zadet v čelo in se je zgrudil mrtev na tla. Pokopali so ga skupno z drugimi tovariši v skupen grob. Pokazali so mi približno mesto, kjer spi spanje pravičnega. Šel bi rad tjakaj, a nisem mogel, ker se je prostor nahajal v področju sovražnih krogelj. Ljubi stariši! Zahvalil sem se gospodom in se vrnil. Solze so polile moje lice in rjavobrad.“

Zadnja poročila, dšla v ponedeljek, 14. dec. Štiri gališka mesta Avstrijci zopet zasedli.

Dunaj, 13. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno razglša: V bitki v zahodni Galiciji je bilo včeraj rusko južno krilo premagano in se je moralo umakniti. Naše čete zasledujejo sovražnika. Vsi ruski napadi na ostali naši bojni črti so se, kakor prejšnje dni, tudi včeraj ponesrečili. Avstrijska krdela, ki se pomikajo čez Karpate, na gališki strani odločno nadaljujejo zasledovanje umikajočega se sovražnika. Včeraj v soboto popoldne so naše čete zavzele mesto Novi-Sandec. Tudi v gališki mesta Gorlice, Grybow in Zmigrod so v korakale avstrijske čete. Iz komitata Zemplin so Rusi popolnoma pregnani. Na izhodni strani gozdovitih Karpatov, to je na drugi strani našega glavnega bojišča, sovražnik na južni (ogrski) strani ni mogel nikjer več pridobiti kaj novega ozemlja. Na splošno držijo Avstrijci prelaze v Karpatih, v Bukovini ter tudi črto v dolini reke Suczawa. Na južnem Poljskem ni bilo bojev. Na severni strani mesta Lowicz so naši zavezniki uspešno navstrijsko in nemško prodiranje v zahodni Galiciji. Janke.

Boji pri Krakovu.

Dunaj, 13. decembra.

Vojni dopisnik dunajskega lista „Fremdenblatt“ poroča iz bojišča:

Boji pri Krakovu so trajali od 16. novembra do 8. decembra. Od četrta sem ni slišati v Krakov gromenja topov.

Naše čete so napredovale v prostoru med Wieliczko in Bochnijo. Iz Wieliczke so naše čete v nedeljo ponoči zapodile Ruse. V Wieliczko so ukorakale naše čete v ponedeljek zjutraj. Poveljnik ruskih čet pred Wieliczko je padel, zadel ga je šrapnel in je bil tamkaj pokopan. Posamezna javna poslopja je poškodoval artilerijski boj. Solišča (rudniki za sol) so nepoškodovani. Le grajščino Kazimierzowski, kjer se nahaja oskrbnišvo solišče, so Rusi oplenili.

Od oblegovalne ruske armade pred Przemyslom so Rusi odposlali proč nekaj bataljonov, katerih niso mogli prisiliti, da bi bili napadali trdnjavo. Naši zrakoplovci prinašajo v enomer poročila v trdnjavo in iz trdnjave.

Dokazano je sedaj, da so prehodili čez Karpate manjše važnosti, kar se je opetovano naglašalo, ker se je sovražnik začel takoj umikati. Ko je občutil avstrijsko in nemško prodiranje v zahodno Galicijo.

Avstrijske motorne baterije — strahovito orožje.

Budimpešta, 12. decembra.

O delovanju avstrijskih motornih baterij poroča londonski „Daily Mail“:

V boju za poplavljeno ozemlje se poslužujejo Nemci neke dolge roke, ki sega sigurno čez vse, skoraj do Calaisa, in ki deli v nepričakovanih trenutkih hude udarce. Ta roka so topovi avstrijskih motornih baterij, kojih uporaba dokazuje vztrajnost nemškega bojevanja. S temi topovi so Nemci obstreljevali Fournes. Proti 11. uri je padlo večje število granat na kolodvorsko poslopje. Granate, ki so priletele daleč čez poplavljeno ozemlje, je izstrelil top, ki je bil daleč nekje na severnem izhodu. To je bilo prvokrat, da se je napadlo mesto Fournes, kar bi sicer brez teh topov bilo popolnoma nemogoče. Top je bil postavljen v oddalju najmanj 10 angleških milj tam nekje na potu iz Ostenda proti Roulersu.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 13. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 13. decembra predpoldne poroča:

Ker se je dne 11. decembra francoski napad na Aprement (južno-izhodno od St. Mihiela) izjalovil, so napravili Francozi včeraj popoldne v široki fronti napad čez Flirey (pol poti St. Mihiel — Pont a Mousson). Napad se je končal za Francoze z izgubo 600 ujetih. Imeli so tudi veliko število mrtvih in ranjenih. Izgube nemških čet so znašale pri tem le okrog 70 ranjencev.

Sicer je pa potekel ta dan na zahodnem bojišču v bistvu mirno.

Na Severnem Poljskem so zavzele nemške čete večje število sovražnih postojank, ujele 11.000 Rusov in zaplenile 43 ruskih strojnih pušk.

Iz Izhodne Prusije in iz Južnega Poljskega ni nič novega.